

පෙනරාල් මැක් ක්‍රිස්ටල් නෙරපාහලේ කුමක් නිසා ද?

Why was General McChrystal fired?

2010 ජූනි 25

පෙනරාල් මැක් ක්‍රිස්ටල් ඉවත් කිරීමට මූලික හේතුව ඔහු සහ ඔහුගේ ආධාරකරුවන් විසින් රෝලීන් ස්ටෝර්න් සශරාරාවේ පලකල ලිපියකින් ජනාධිපති ඔබාමා හා අනෙක් සිවිල් තිලධාරීන් සම්බන්ධයෙන් කළ අවදාස්‍යතා ප්‍රකාශ තොවන බව ඔහුගේ නෙරපීම කෙරෙහි එක්සත් ජනපද පාලනාධිකාරය දක්වන ප්‍රතිචාරවලින් පෙන්තුම් කරයි.

ඊට වඩා ලිපියෙන් එම්මහනට ගෙන ඇත්තේ, වොෂිටනයේ යටත්විජ්‍ය-ස්වරුපයේ යුද්ධය කෙරෙහි ඇග්‍රෙනිස්ටානය තුළ වැඩින ජනතා විරෝධය මරදානය කිරීමට එක්සත් ජනපද මිලිටරියේ අසමර්ථතාවෙන් පැනනැගෙන අර්බුදයයි. මැක්ක්‍රිස්ටල්ගේ නායකත්වය සමග ඔබාමා පාලන තන්තුයේ අසන්තුෂ්ටිය වැඩිම ඇරුණුන් පසුගිය පෙරවාරි මස මර්ජාහි දියත් කළ මෙහෙයුම අසාර්ථක විමත් සමගය. කන්ද්හාර මෙහෙයුම අවම වසයෙන් මාස තුනක් දක්වා පමා කරන බවට මෙම මස මුලදී කළ තිවේදනය පලල් වසයෙන් සැලකුනේ ලේඛා සහගත පරාජයක් වසයෙනි.

ඉරාක වැසියන් දහස් ගනනක් සාතනය කිරීමට වගකිව යුතු, තුස්ත විරෝධී යුද කෙලියේ නිර්දය හමුදා තිලදරයෙකු වසයෙන් මැක් ක්‍රිස්ටල්ගේ කුපකට හාටය තිබියදී ම, සිවිල් වැසියන්ගේ මරන පිළිබඳව ඔහුගේ අනවශ්‍ය සැලකිල්ල නිසා ඇග්‍රෙනිස්ටානය තුළ මෙහෙයුමේ බලපෑම අඩුපනවී තිබීම පිළිබඳව පෙනරාල් මැතකදී බෙහෙවින් වැඩිගිය විවේචනවල ඉලක්කය වී තිබින.

එහෙත් එම සැලකිල්ල සමග මානුෂීය සලකාබැලීම් කිසිවක් තිබුනේ නැතු. ඊට වඩා, එය පදනම්ව පැවතියේ, රෝලීන් ස්ටෝර්න් ලිපියේ සඳහන් මැක් ක්‍රිස්ටල්ගේ “කැරලිකාර ගනිත සූත්‍රය” වන, මරා දමන සැම අහිංසක සිවිල් වැසියෙකුගෙන්ම නව සතුරන් දහ දෙනෙකු නිරමානය වේ යන සිතළ ගනන් බැලීම මතය.

මයිකල් හේස්ටින්ගස් විසින් ලියන ලද ලිපිය තුළ ඇග්‍රෙනිස්ටානයේ එක්සත් ජනපද සිවිල් තිලධාරීන්

පිළිබඳව මැක් ක්‍රිස්ටල් සහ ඔහුගේ ආධාරකරුවන්ගේ ප්‍රකාශ ගැන සඳහන් කරන්නේ සාම්ප්‍රදායික කෙටියෙන්ය. පෙරදැකිය හැකි ලෙසම ඒවා සරල වන අතර පෙන්වගනයට තබා ඔබාමාගේ පවා ම්විතයට හේතුවිය හැකිකේ යන්තමිනි. ඒවා මැක් ක්‍රිස්ටල්ගේ බල ඇතියේ ගැසිස්ට්‍රාදී සහ නිව හැසිරීම සමග බෙහෙවින් ගැලපෙන ඒවාය. ජෙනරාල්ගේ කාර්යමන්බලය “සාතකයන්, ඔත්තුකරුවන්, නිපුණයන්, ජාතිවාදීන්, දේශපාලන ක්‍රියාධරයීන් හා වෙටරින්මත්තකයින්ගෙන් අභ්‍යාගතක් කළේයක්” බව හේස්ටින්ගස් කෙටියෙන් විස්තර කරයි.

ඔබාමා, උප ජනාධිපති ජෝස්ප් බ්‍රිඩ්වැන් හා විශේෂ නියෝජිත රිවච් හෝල්ඩොස්ක් පිළිබඳව මැක්ක්‍රිස්ටල් නැගු විවේචන ඉහළ මාධ්‍ය අවධානයක් දිනා ගත්තේය. එහෙත් එක්සත් ජනපද යුද හටයන්ට ඇග්‍රෙන් සිවිල් වැසියන්ගේ නිවාස වෙත ඇතුළුවේමේ හැකියාව අවහිර කරමින් සහ සිවිල් වැසියන් ඉලක්ක විය හැකි තැන්වලට ගුවන් හා කාලතුවක්කු ප්‍රහාර යොදාගැනීම සීමාකිරීමට එකත්වන ලෙස බල කෙරෙන නීති මගින් මැක් ක්‍රිස්ටල් ඔවුන්ගේ දැන් බැඳ දමා තිබීම පිළිබඳව ඇමරිකානු සොල්දායුවන් නගන වෝද්‍යාවලට හේස්ටින්ගස් සැලකිය යුතු ඉඩක් වෙන්කර ඇත.

“එක්සත් ජනපද මිලිටරිය යුද කළාපයකදී මූහුනිය හැකි සිවිල් වැසියන්ගේ වැඩිම හානි ඇතිවීම වැළැක්වීමට මැක් ක්‍රිස්ටල් තදබල නිතිවලින් සමහරක් යොදාගත්තේ” යය හේස්ටින්ගස් ලියයි. ඔහු මෙසේ ද ලියයි: “එහෙත් මැක්ක්‍රිස්ටල්ගේ මූලෝපාය කවරක් විය හැකි වුවත්, ඔහුගේ නව මෙහෙයුමේ නියෝග ඔහුගේම හට කන්චායම් අතර දැඩි මතභේදයට හේතු විය. මුවුන්ගේ වෙශ්‍යාච්‍යා නතරකරන ලෙස කිමෙන්, තමන් ඉමහත් අවදානමකට ඇද දැමු බව සොල්දායුවේ වෝද්‍යා කහෙ. ඉරාකයේ හා ඇග්‍රෙනිස්ටානයේ වසර ගනනක් ගතකළ හිටපු විශේෂ කාර්ය බලකායේ අයෙක් මෙසේ පැවසිය. “පහලම ස්ථිරය”? කොට්ඨාස මැක්ක්‍රිස්ටල්ගේ පස්සට පයින් පහරක් දීමට මට හිතෙනවා. සොල්දායුවන්ට ඔහුගේ නියෝගවලට එකතු

වෙන ලෙස බලකිරීමෙන් සොල්දායුවන් ඉමහත්ම අවධානමට ඇදිල දැමීමා. සැම සත්‍යවාදී සොල්දායුවක්ම මේ දේම ඔබට කියාවි.”

කන්දහාරවලට යාබදු පුදේයකදී මැක්ත්‍රිස්ටල් හා කළකිම්මට පත් හට කන්ඩාම් අතර පැවති රස්ස්ට්‍රිමක් විස්තර කරමින් හේස්ට්‍රින්ග්ස් මෙසේ ලිවිය: “ප්‍රවන්ඩ ලෙස බලය යෙදීමට අවසර තොදීම ගැන, හමුදා හාරයේ සිටි තුස්තවාදීන් සාක්කි තොමැති තිසා නිදහස් කර හැරීම පිළිබඳව, සොල්දායුවට් වෝදනා කළහ. ඉරාකයේදී හා මැක්ත්‍රිස්ටල්ට පෙර ඇශ්‍රේගනිස්පානයේදී සටන් කළ අයුරින් සටන් වැදීමට ඔවුන්ට අවශ්‍ය විය.”

මෙම මතය යථාර්ථ වසයෙන්ම සොල්දායුවන් අතර පැතිර පැවතියේ ද නැදෑද යන්න අපැහැදිලිය. එහෙත් මෙම තරුකය වොමිංටනයේ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදක ප්‍රහුව තුළත් මාධ්‍ය තුළත් සහය දිනා ගනිමින් තිබෙන අයුරක් පෙනී යයි. හේස්ට්‍රින්ග්ස් ඔහුගේම මතය හා වඩාත් පලල් වසයෙන්, පාලන සංස්පාලිතය පැත්තේ මැක්ත්‍රිස්ටල්ගේ විවේචනයන්ගෙන් බොහෝ දෙනෙක්ගේ මතය, ඔහු පහත සඳහන් ආකාරයෙන් කතා කරන විට එම්මූල්‍ය මහතට පැමිනෙයි: “ඇශ්‍රේගනිස්පානය සම්බන්ධයෙන් ගත්කළ ඉතිහාසය, මැක්ත්‍රිස්ටල්ගේ පැත්තේ නැත. මෙහිලා මොනයම්ම හෝ සාර්ථකත්වයක් ලැබූ එකම විදෙස් ආක්‍රමණිකයා මූල්‍ය ගෙන්ඩිස් බාත් වන අතර මානව හිමිකම්, ආර්ථික සංවර්ධනය සහ මාධ්‍ය විවේචන වැනි දේවල් මගින් ඔහු කරදරයට පත් කළේ නැත.”

ඡනරාල් ඔහුගේ ඉල්ලා අජ්වීම ඉදිරිපත් කළ, ඔබාමා මැක්ත්‍රිස්ටල් අතර ධවල මන්දිරයේ පැවති හමුවට පෙරාතුව, සී.ජේ. වයිටර්ස් යන ඇශ්‍රේගන් යුද වාර්තාකරුගේ “පුද්ධයේ නීතිවලින් සිත්තැවුලට පත් රන ගුරුයේ” නම් සිරස්තලය රැගත් ලිපියකින් බදාදා දින නිවි යෝජ්‍යක් වයිමිස් ප්‍රවත්පත එහි තත්ත්වය මැනු බැලුවෙය.

ලිපියෙන්, එක්සත් ජනපදය “අත්වැසුම ඉවත්කර” ඇශ්‍රේගන් ජනතාවට එරෙහි ප්‍රහාරය ප්‍රවත්තිකාරී ලෙස උත්සන්න කිරීමේ අවශ්‍යතාවය පෙන්වා දෙයි. ගුවන් හා කාලතුවක්කු ප්‍රහාර සීමා කිරීම පිළිබඳව මැක්ත්‍රිස්ටල් විවේචනය කරන නිරනායක සොල්දායුවන් උප්‍රටා දක්වන වයිටර්ස් මෙලෙස සඳහන් කරයි: “ඇශ්‍රේගනිස්පානයේ ප්‍රවත්තිත්වය තිවිර වෙමින් පවතිදීදී, යුද්ධය ගෙන යන්නේ කෙසේද යන්න යන්න පිළිබඳව හට කන්ඩායම් වෙළාගෙන ඇති වඩාත් අවුල් සහගත ප්‍රශ්න අතර පැහැදිලි හා වර්ධනය වෙමින් තිබෙන හැරීම වන්නේ විෂ ප්‍රහාර කවදා කෙසේ යොදා ගත යුතුද යන්නයි.”

මුහු මෙසේ ද ලියයි: “හමුදා රෙගුලාසි මගින් අවධානම, ඇශ්‍රේගන් ජනතාවගේ සීට බටහිර

සටන්කාලීන්, එනම්, තරුන නිලධාරීන් ද අලුතික් බඳවා ගත් සොල්දායුවන් හා මැරින් හටයින්. වෙත මාරු කර යවා ඇත. ඔවුන්ගේ දැන් බැඳ දමා සිටීම පිළිබඳව කතා කරති. . . .”

“බොහෝ සිවිල් වැසියන් මරා දැමීය හැකි පරිදි නිති ලිහිල් කිරීමක් පිළිබඳව උපදෙස් දීමට කිසිවෙකුට අවශ්‍ය නැත,” එහෙත් නිවි යෝජ්‍යක් වයිමිස් ප්‍රවත්පත ඉඟුරාම ඉල්ලා සිටින්නේ ද මෙයයි.

වයිමිස් ප්‍රවත්පත, “මැක්ත්‍රිස්ටල්ගෙන් පසු ඇශ්‍රේගනිස්පානය” යන හිසින් බුහස්ස්පතින්දා පලකල එහි ප්‍රධාන කතුවැකියෙන් “දැන් මිලිටරි හා සිවිල් මූල්පායන් ගැන බරපතල තක්සේරුවක්” ඉල්ලා සිටියේය. අනතුරුව එය, ලොමුචිහැ ගැන්වෙන බසකින් ලියුමේ: “කැරලිකරුවන් සැබැ ලෙසම අනුගා දමන තෙක්ම ඔවුන්ගේ මරදනකාරී බලය මුළුමනින්ම යලි අන්කර ගැනීමට ඔවුන් අධිජ්‍යානයෙන් සිටිනු ඇත. ඇතැම් රාජ්‍ය දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන් ද තලිබාන් වරුන් සමග ඉක්මන් ගනුදෙනුවකට යාමට උපදෙස් දෙමින් සිටීම පිළිබඳ වාර්තා කනාගාවුදායකය.” [අවධාරනය ඇදිත].

ලිබරල් ඩිමොකුට්‍රික් පක්ෂ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදන ක්ෂේත්‍රයේ අධිකාරිවත් හඩ විසින් නිකුත් කෙරුන මෙම ප්‍රකාශය, මැක්ත්‍රිස්ටල් තෙරපීමට සම්බන්ධ ගැඹුරට දිවෙන ප්‍රශ්න වෙත ආලෝකයක් හෙලයි. පෙනීයන පරිදි වයිමිස් ප්‍රවත්පතට අනුව, වසර අවකට වැඩි යුද කාල පරිවිශේදය අතරතුර එක්සත් ජනපදය, විදේශ ආක්‍රමණයට එරෙහිව ඇශ්‍රේගනිස්පානය තුළ “බරපතල ලේ වැයිරිවීමේ” කාර්යය සැලකිය යුතු ශක්තියකින් කරගෙන ගොස් නොමැත.

දැනටමත් දස දහස් ගනනක් ඇශ්‍රේගන්වරුන් එක්සත් ජනපද-නේටෝ හමුදාවන් විසින් මරා දමා ඇත. තවත් දස දහස් ගනනක් තුවාල ලබා, එක්සත් ජනපද කැඳවුරුවල සිරගත කර හෝ වධබන්ධනයට ලක් වෙමින් සිටි. වොමිංටනය සිය ගොදුරු බවට පත්වුවන්ගේ ගනන් හිල් ගැන එතරම් උනන්දුවක් නොදැක්වන තත්ත්වය තුළ, සංභාරයේ සම්පූර්ණ තරම කිසිවෙකුත් නොදැනී.

මෙම සාතන හා තුස්ත කිරීමේ මෙහෙයුම, විෂ්තරන ආක්‍රමණිකයාට එරෙහිව පාතික විමුක්තිය සඳහා ඇශ්‍රේගන් මහජනතාව ගෙනයන මුළුමනින්ම යුක්තිසහගත අරගලය ලේ විලක ගිල්වා දැමීමේ අරමුනින් දියත් වෙන්නකි. වසර අවක යුද්ධයකටත්, එක්සත් ජනපද තුස්තවාදී ක්‍රියා හා කුඩා කිරීමේ දෙක තුනකටත් පසුව එය මුහුන දෙන ප්‍රමුඛතම ප්‍රශ්නය වන්නේ ඇමෙරිකානු අධිරාජ්‍යවාදයට එරෙහිව ඇශ්‍රේගන් ජනතාවගේ විරෝධ්‍ය තව තවත් ලියලමින් තිබේමයි.

එක්සත් ජනපද පාලක පූභුත් සතුව ඇති පිළිතුර ඇග්ගන්ටරුන් සමුළුසාතනය කිරීමයි.

ඇග්ගනිස්ථානයේ යුද්ධය මනුෂ්‍යත්වයට එරහි අපරාධයක් වන අතර එහි නිරතවන්නවුන් යුද අපරාධකරුවන් ය.

එක්සත් ජනපදයේ ද ජාත්‍යන්තරව ද කමිකරු පන්තියේ විරැද්ධත්වය මතුකර ගැනීමේ අරගලය පනගැන්විය යුතුය.

බැං ගේ

© www.wsws.org